

Man gik da til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Udskrivning af en Krigskonjunkturskat m. v. for Skatteaaret 1943—44 samt om bunden Opsparing.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 1985).

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Formanden: I Forbindelse med denne Sag kan ogsaa de under Nr. 2—6 opførte Sager omtales, for saa vidt angaar principielle Spørgsmaal vedrørende det samlede Komplex af Lovforslag, som i Dag staar paa Dagsordenen. Jeg henstiller derimod, at Enkeltheder i Lovforslagene først omtales, efterhaanden som de paagældende Lovforslag hver for sig sættes til Forhandling, idet dog Punkterne 4 og 5 tages under eet.

Finansministeren (K. H. Kofod): Jeg skal tillade mig over for det høje Ting at anbefale Forslag til Lov om Udskrivning af en Krigskonjunkturskat m. v. for Skatteaaret 1943—44 samt om bunden Opsparing.

Dette Lovforslag udgør sammen med de paa Tingets Dagsorden for i Dag under Nr. 2—6 opførte Lovforslag en samlet Plan for de Foranstaltninger af pengepolitisk Karakter, som der i Folketinget er opnaaet Enighed om mellem Regeringens Repræsentanter og Repræsentanterne for de 4 store samarbejdende Partier. Til Planen hørte dog, som ærede Medlemmer vil erindre, yderligere et Forslag, nemlig Forslaget om forhøjede Afgifter paa Tobaksvarer og stærke Drikke, hvilket Lovforslag kort efter sin Forelæggelse i Folketinget blev vedtaget af begge Rigsdagens Ting og siden er ophøjet til Lov. Jeg gjorde ved Behandlingen her i Tinget af det sidstnævnte Lovforslag opmærksom paa, at dette Lovforslag udgjorde et integrerende Led af den samlede Pengebindingsplan, og det vil være de ærede Medlemmer bekendt, at der forud for dets Gennemførelse er truffet Aftaler om, at de øvrige Led i Planen bagefter skulde realiseres med de Ændringer, som der fra alle Sider kunde opnaas Tilslutning til.

De her omhandlede Lovforslag — hvortil altsaa Folketinget har givet sin Tilslutning med en Del Ændringer, der dog ikke paa noget Punkt berører Lovforslagenes Principper, hvad formentlig heller ingen kunde vente efter den Behandling; Forslagene havde været Genstand for inden deres Forelæggelse paa Rigsdagen — følger alle det samme Formaal, nemlig at

medvirke til Bekæmpelse af de Farer, der truer Sundheden i vort Pengevæsen, med andre Ord, de skal bidrage til at opretholde Kronens Købekraft, altsaa bidrage til at opretholde Balancen mellem Pengemængden paa den ene Side og den cirkulerende Mængde af Varer og andre Goder paa den anden Side, en Balance, som alle ved er blevet stærkt forrykket gennem Krigsperioden, dels fordi Varemængderne og Vareomsætningen er gaaet stærkt tilbage, dels fordi Nationalbanken har maattet stille store Pengebeløb til Raadighed, Pengebeløb, som stadig er voksende. Dette har medført en Pengerigelighed, som kan blive en alvorlig Fare for den økonomiske Udvikling her i Landet, og det har i naturlig Forbindelse hermed fremkaldt en Stigning i de pengelige Indkomster, som gør det naturligt, at der fra det offentlige Side lægges Beslag paa Midler paa den Maade, som man efter Forholdene finder det mest tjenligt og mindst trykkende for dem, man inddrager under den forøgede Skatteydelse eller Opsparingspligt.

Jeg skal ikke i denne Forbindelse nævne mange Tal — saadanne er sikkert alle ærede Medlemmer bekendt dels fra den stedfundne Forhandling i det andet høje Ting, dels fra den offentlige Diskussion om disse Spørgsmaal. Jeg skal blot med Hensyn til Opgangen i Pengeindkomster nævne, at Statistikken over Skatteansættelser viser en Stigning paa 4 pCt. fra 1939 til 1940 og paa 14 pCt. fra 1940 til 1941. Stigningen fra 1941 til 1942 er endnu ikke statistisk bearbejdet, men den antages efter de Stikprøver, som er taget, at ville ligge omkring 12 pCt. Der er under disse Forhold en alvorlig Fare for, at den store ledige Pengemængde, der er stillet til Raadighed, og de deraf voksende Indkomster hos adskillige Medborgere skal komme i Bevægelse og skabe en kunstig og farlig Efterspørgsel efter de stadig knappere Varemængder, Ejendomme m. v., saa at der fremkommer en Flugt fra de monetære Værdier til Realværdierne, en Flugt, der kan antage Karakter af Panik, nemlig naar Mistilliden til den danske Krones Bæreevne ud i Fremtiden breder sig og bliver den afgørende Faktor.

En saadan Situation har heldigvis endnu ikke foreligget, idet Regeringen og Rigsdagen paa et tidligt Tidspunkt har grebet ind over for denne Fare og gennemført en Stabilisering af Priser og Lønninger. Endvidere har vi ved den pengepolitiske Lovgivning i Juli i Fjor gennemført en Række Foranstaltninger mod de ledige Penge, som har haft en efter Forholdene dengang